

## Aktuální situace starobních důchodců v České republice

Praha 14. 11. 2005

Letos k 30. září Česká správa sociálního zabezpečení evidovala celkem 1 957 299 starobních důchodců a 4 793 502 poplatníků pojistného na sociální zabezpečení. **Na jednoho starobního důchodce tak přispívalo 2,45 poplatníků.** V praxi to znamená, že na jednoho starobního důchodce přispívalo více poplatníků pojistného než před čtyřmi lety. Všech důchodců, tedy kromě penzistů starobních i lidí pobírajících penze invalidní a pozůstalostní, bylo k 30. září letošního roku celkem 2 631 838. To znamená, že **na jednoho důchodce přispívalo 1,82 poplatníků pojistného.** Stejná situace byla v září 2001. Pojistné na sociální zabezpečení, které zahrnuje pojistné na důchodové pojištění, pojistné na nemocenské pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, musí platit OSVČ a organizace – ty jej platí i za své zaměstnance.

Od září 2001 do září 2005 tedy celkem **přibýlo 94 387 poplatníků pojistného.** A to zejména proto, že přibývá osob samostatně výdělečně činných (OSVČ), které si samostatnou výdělečnou činností skutečně vydělávají. Zatímco k 30. září 2001 bylo 635 429 osob samostatně výdělečně činných (OSVČ), které měly povinnost platit zálohy na důchodové pojištění, letos ve stejném období jich bylo o 16 % více – celkem 739 912. Přestože celkový počet OSVČ poklesl, srovnáme-li září 2005 se zářím 2001, došlo pouze k cca 5% snížení. V září 2001 ČSSZ evidovala celkem 965 535 OSVČ, letos jich ve stejném období bylo 921 192 (tedy 95,41 % roku 2001). V praxi to znamená, že ubylo především těch lidí, kteří samostatnou výdělečnou činnost buď nevykonávali jako jediný zdroj příjmu, či byli v systému sociálního pojištění evidováni, ale aktivně nepodnikali.

**Počet starobních důchodců** přitom od září 2001 do září 2005 **vzrostl jen o 29 889 lidí.** V praxi to znamená, že **počet poplatníků pojistného roste rychleji než počet starobních důchodců.**

Sociální systém České republiky je založen na **principu solidarity**, který spolehlivě funguje ve všech vyspělých státech světa. Zdraví lidé tak platbami pojistného pomáhají dlouhodobě nemocným, mladí zase starým. O sociální pojištění se stará Česká správa sociálního zabezpečení. Jak říká její ústřední ředitel Jiří Hoidek: *„Vývoj ukazuje, že stávající systém sociálního pojištění je stabilní a bude takový, jak vyplývá z dostupných analýz, ještě dvacet let.“*

**Důchod se skládá ze základní a procentní výměry.** Základní výměra je pro všechny důchody stejná = 1 400 Kč měsíčně. Procentní výměra se stanovuje individuálně procentní sazbou z výpočtového základu podle získané doby pojištění. Nejnížší procentní výměra starobního důchodu je v současné době 770 korun měsíčně.

**Průměrná výše** starobního důchodu k 30. září 2005 byla **7 731 Kč**, což je ve srovnání se stejným obdobím roku 2004 nárůst o 471 Kč. V prvním pololetí 2005 muži pobírali průměrný starobní důchod ve výši 8 646 korun, ženy pak 7 020 Kč měsíčně.

Lidem, kteří se **dožijí 100 let**, se procentní výměra důchodu zvyšuje o **1 000 korun**. Podle listopadových údajů ČSSZ je stoletých starobních důchodců v současné době **171**. K příležitosti stých narozenin dostávají tito lidé rozhodnutí o zvýšení důchodu a osobní dopis ministra práce a sociálních věcí Zdeňka Škromacha. Letos v listopadu ČSSZ evidovala **celkem 354 lidí narozených v letech 1905 až 1897**. Nejvíc – 54 - jich žilo v Praze, naopak nejméně – 7 - v kraji Karlovarském.

*(Pozn.: Uváděno bez poměrného starobního důchodu – SR)*

Důchody stoletých občanů se zvyšují v rámci **obecného mimořádného opatření ministra práce a sociálních věcí**. Pro jejich zvyšování byly přijaty „Zásady pro zvýšení důchodů stoletým občanům“. **Důchody stoletých občanů se zvyšují pravidelně už od roku 1969**. Jedná se o finanční příspěvek, který slouží k pokrytí zvýšených životních nákladů souvisejících se stářím.

**V září 2005** se Česká správa sociálního zabezpečení starala o záležitosti celkem **7 685 477 klientů**. A to po stránce výplaty dávek důchodového pojištění (starobní, pozůstalostní a invalidní důchody), výplaty dávek nemocenského pojištění (nemocenské, příspěvek na ošetřování člena rodiny, peněžité pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství) a v neposlední řadě vybírala pojistné na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti. Peníze, které ČSSZ na pojistném vybere, tvoří cca 39 % příjmu státního rozpočtu.

**Informace o České správě sociálního zabezpečení:**

ČSSZ je největší a zcela výjimečnou finančně správní institucí státní správy ČR. Spravuje věci více než 7 milionů 768 tisíc pojištěnců, z toho jsou více než 2 miliony 633 tisíc důchodců. Vyplácí přes 3 miliony 257 tisíc důchodů a také nemocenské dávky.

Do státního rozpočtu přispívá Česká správa sociálního zabezpečení víc než 39 %. Jde o peníze, které pravidelně vybírá na pojistném na sociální zabezpečení, příspěvky na státní politiku zaměstnanosti a dobrovolné pojistné.

Kromě důchodového a nemocenského pojištění má ČSSZ na starosti i lékařské posudkové služby. Plní také úkoly vyplývající z mezistátních úmluv o sociálním zabezpečení a podle koordinačních nařízení Evropské unie je styčným orgánem vůči zahraničním institucím pro peněžité dávky v nemoci a mateřství, důchody a peněžité dávky v případě pracovních úrazů a nemocí z povolání. ČSSZ vydává odborný časopis Národní pojištění. Více informací na <http://www.cssz.cz>.

Odbor komunikace ČSSZ: telefon: 257 062 886, fax: 257 062 884, tisková mluvčí: Štěpánka Mikešová, mobil: 724/302 802